

Werner Hähner*

UWAGI DOTYCZĄCE TWORZENIA W NRD KOLEKTYWNYCH FORM
KORZYSTANIA Z TECHNIKI EPD

Wysoką wydajność maszyn cyfrowych warunkują w znacznym stopniu formy organizacyjne wykorzystania elektronicznej techniki obliczeniowej. Technika Elektronicznego Przetwarzania Danych, którą dysponujemy, uwolniła się od sztywności zastosowania (automaty księgujące), a jej rozwój doprowadził do powstania wydajniejszych, uniwersalnych maszyn elektronicznego przetwarzania danych. Również procesy koncentracji i centralizacji w organizacji informacji przekroczyły granice poszczególnych dziedzin przedsiębiorstw (np. rachunkowość, zbył) i osiągnęły maksimum w samodzielnych jednostkach strukturalnych (własne centra obliczeniowe).

Dla mniejszych i średnich przedsiębiorstw jako alternatywę indywidualnego stosowania małej techniki obliczeniowej zaleca się wspólne wykorzystanie większych maszyn EPD, we wspólnych lub usługowych centrach obliczeniowych.

Wspólne centra obliczeniowe organizowane są zarówno na zasadzie gałęziowej, jak też terytorialnej. Wyposażenie centralnych ośrodków obliczeniowych w organach gospodarczych było charakterystyczne dla gałęzi przemysłu z dużą liczbą terenowo rozdrobnionych małych i średnich przedsiębiorstw. Obok korzystnego, efektywnego, wspólnego wykorzystania większych maszyn EPD, dalsze korzyści wynikają z oszczędnego i jednolitego przygotowania, prowadzącego jednocześnie do integracji organizacyjnej w danej gałęzi przemysłu. Decydująca wada tej formy organizacyjnej (głównie przy silnym rozdrobnieniu terytorialnym) polega

*Dr, Uniwersytet im. K. Marksa w Lipsku.

na kosztach i opóźnieniach czasowych związanych z transportem nośników informacji. Ujawnia się to szczególnie negatywnie przy zadaniach krótkoterminowych, często wykluczając tego rodzaju zastosowanie. W przypadku wspólnych ośrodków obliczeniowych organizowanych wg zasady terytorialnej, które są z reguły wykorzystywane kooperatywnie w ramach określonego terytorium przez jednostki gospodarcze różnych gałęzi lub dziedzin gospodarki narodowej, wada ta zostaje w dużym stopniu wyeliminowana. Różnice w organizacji gospodarczej, jak również w systemie zarządzania, planowania i rozliczania różnych kooperantów wykluczają jednak wspólne przygotowanie. Zalety tej formy organizacyjnej polegają więc, w przeciwieństwie do indywidualnego wykorzystania, głównie na obniżeniu nakładu inwestycyjnego i bieżących kosztów przedsiębiorstwa na każdego uczestnika, na wysokim wykorzystaniu mocy maszyn EPD i absolutnym obniżeniu liczby zatrudnionych przy EPD.

Charakter usługowych ośrodków obliczeniowych ma 15 zorganizowanych w głównych miastach okręgowych NRD ośrodków EPD Głównego Urzędu Statystycznego, które dysponują około 25% zainstalowanej w NRD mocy EPD. Głównym zadaniem tych usługowych ośrodków EPD jest przygotowanie i zastosowanie techniki EPD dla Głównego Urzędu Statystycznego, miejscowych organów władzy państwowej i, kierowanych wg zasady terytorialnej, jednostek gospodarczych. Zalety tej formy organizacyjnej z punktu widzenia użytkowników polegają na:

- zorganizowanej odpowiednio do terenu strukturze, stwarzającej korzystne warunki przestrzenne dla wykorzystania mocy EPD
- jednolitych warunkach wynikających z charakteru powiązań,
- szerokiej bazie technicznej, umożliwiającej zastosowanie najbardziej efektywnej techniki dla każdego zadania,
- wykorzystaniu wysoko kwalifikowanych zespołów specjalistów,
- wyższej dyspozycyjności i korzystniejszym pod względem kosztów wdrażaniu maszyn EPD.

Urządzenia do transportu danych, wymagane w celu pokonania odległości między centrum obliczeniowym a użytkownikiem, umożliwiają kompleksowe stosowanie EPD do tej pory tylko w odległości 0-10 km. W przyszłości umożliwi się lokalne korzystanie z takiej skoncentrowanej techniki EPD za pomocą techniki zdal-

nego przetwarzania danych, poprzez odpowiednie punkty abonenskie u użytkowników. W tym celu rozbudowywane są wybrane centra obliczeniowe (Drezno, Magdeburg) do centr kolektywnej eksploatacji na bazie systemu abonenskiego. Te centra obliczeniowe kolektywnej eksploatacji należy traktować jako szczebel w rozwijaniu wyższej formy organizacyjnej sieci obliczeniowej, do której wejdą one jako części składowe. Umożliwiony przez ogólnopolską sieć obliczeniową związek danych będzie miał istotne znaczenie dla zarządzania i planowania narodowej gospodarki socjalistycznej.